

**Сдружение "Алианс за защита от насилие,
основано на пола"**

гр. Варна, ул. "Синчец" №21
Тел: 052 609 677; 0888 436 754, Тел/факс: 052 613 830
E-mail: bulgarian_alliance@mail.bg, sos@mail.bg, sos@ssi.bg

София 1142, бул. „В.Левски“ №33
Тел.: 02 963 53 57; 0879 13 30 31
E-mail: office@bgrf.org
www.alliancedv.org

Изх. № 11/02.02.2016 г.

**ДО: Председателя на КТСП
Д-р Хасан Адемов
43то Народно събрание на
РБългария**

Становище по Законопроект за равнопоставеност на жените и мъжете

От Сдружение „Алианс за защита от насилие, основано на пола“ – Женско сдружение „Екатерина Каравелова“ – Силистра, Фондация „Позитивни Умения на Личността в Социума“ /П.У.Л.С/ - Перник, Фондация „Български център за джендър изследвания“ /БЦДИ/ - София, Фондация „SOS – семейства в риск“ – Варна, Фондация „Х&Д Джендър перспективи“ – Хасково и Димитровград, Асоциация „Деметра“ – Бургас, „Асоциация НАЯ“ – Търговище, Сдружение „Център Отворена врата“ – Плевен, Български фонд за жените – София, Сдружение „Център Динамика“ – Русе, Сдружение „Знание, успех, промяна“ – Дупница, и в сътрудничество с Фондация „Джендър проект в България“

Уважаеми Д-р Адемов,

Във връзка с Ваше писмо с изх.№ КТСП-653-08-3 от 20.01.2016 г., представяме на Вашето внимание обединено становище и предложения по Законопроект за равнопоставеност на жените и мъжете.

Сдружение "Алианс за защита от насилие, основано на пола" /АЗНОП/ е единствената и най-мощна мрежа, активно работеща за защита и превенция срещу домашно насилие и насилието, основано на пола. Алиансът е създаден през септември 2008 г. и в него членуват 11 неправителствени организации от цялата страна с доказани опит и експертиза в тази сфера. Всички тези организации са сред най-активните в страната в работата по проблемите на равнопоставеността на жените и мъжете.

Мисията на Алианса е да координира и осигурява устойчивост на дейности по изпълнение и промяна на българското законодателство и политики за защита от домашно насилие, насилие, основано на пола, трафик на хора, постигане на равнопоставеност на жените и мъжете, разработване и прилагане на стандарти за социални услуги, сътрудничество между гражданския сектор и институциите, мониторинг, изследвания, разработване на програми и стратегии в помощ на развитие на законодателството за превенция и защита срещу домашното насилие, насърчаване на образователна дейност и работа с млади хора, международно сътрудничество и обмен.

Насърчаването, защитата и спазването на правата на човека са част от ключовите принципи, които ни обединяват. Ние вярваме, че всички законодателни инициативи, всички политики и практики, които засягат пряко или косвено постигане на равнопоставеност на жените и мъжете, следва да се изготвят, прилагат и наблюдават, като се взема предвид принципът на равнопоставеност на половете във всички политики и хармонизиране на националното законодателство и практики с европейското законодателство и практика, както и с международните договори в областта на правата на човека, по които Република България е страна. Смятаме, че държавата следва да се придържа и към препоръки към Република България на съответните наблюдаващи прилагането на тези актове органи – Комитета по Международния пакт за икономически, социални и културни права, Комитета по Конвенцията на ООН за премахване на всички форми на дискриминация по отношение на жените (CEDAW), както и към Пекинската платформа за действие от 1995 г. и др.

Европейските стандарти, като Хартата на основните права на ЕС, директивите относно равнопоставеността на жените и мъжете, като преработена Директива 2006/ 54, Директива 2004/ 113 и др. са основата на нашите действия и предложения в тази насока. Във всички наши действия ние се ръководим и от Конвенцията на ООН за правата на човека, Конвенцията на ООН за премахване на всички форми на дискриминация по отношение на жените (CEDAW), и др. водещи документи, които определят философията, ценностите и начина на работа на Сдружение „Алианс за защита от насилие, основано на пола“ и на партниращите с тях организации.

Алиансът и неговите партньори се ръководят и от разпоредбите на Конвенцията на Съвета на Европа за превенция и борба срещу насилието срещу жените и домашното насилие, наречена Истанбулска конвенция, която е в сила от м. август 2014 година и която залага най-нови стандарти в областта на равнопоставеността на жените и мъжете, като условие за превенция и борба с всички форми на насилие основано на пола.

Общи коментари по законопроекта

Сдружение „Алианс за защита от насилие, основано на пола“ приветства усилията на правителството за приемането на Закон за равнопоставеност на жените и мъжете. В същото време, считаме, че предложеният законопроект, освен уреждане на държавната политика и изграждане на институционалната среда, трябва да следва обща философия и дух за постигане на реална равнопоставеност на жените и мъжете.

Вече повече от три години, организациите – членове на Алианса и техни партньори настояват за разработване на цялостна политика по равнопоставеност на жените и мъжете с ясни цели, мерки и дейности, както и възприемането на джендър подход във всички области на обществения, икономическия и политическия живот. Считаме, че законопроектът следва изрично да определи приоритетни области за постигане на целите му – напр. равенство в образованието във всички степени и форми и образование за джендър равенство, достъпа до/ и равнопоставеността на пазара на труда, включително равенство в условията и заплащането на труда, равенство в социалното осигуряване, равенство при съвместяване на личния, семеен, професионален и обществен живот, равенство в здравеопазването и защитата на репродуктивните права, премахване на стереотипите, основани на пола, включително в областта на медиите и рекламата, равенство в областта на предприемачеството, самонаемането и свободните професии. Специални приоритетни области представляват интегрираните политики за превенция и борба срещу насилието основано на пола и равнопоставено участие на жените и мъжете в процесите на вземане на решения във всички области, включително в икономическата и политическата област, както и на позиции за вземане на решения в сферата на медиите и рекламата.

Всички организации, които членуваме в Сдружение "Алианс за защита от насилие, основано на пола" споделяме, че приемането на закон, който да урежда изработване, проследяване на прилагането, координиране и оценка на политиките и законодателството в областта на равнопоставеността на жените и мъжете не подлежи на съмнение и нещо повече, е абсолютно наложително. Приветстваме и наличието на политическа воля това да се случи в рамките на мандата на това 43то Народно събрание. Бихме искали да съдействаме за това предложеният законопроект да не остане само рамков документ, а да допринесе на практика за постигане реална равнопоставеност на жените и мъжете.

Гореизложените съображения ни дават основание да предложим някои изменения и допълнения на предложения проект на Закон за равнопоставеност на жените и мъжете, които да станат предмет на обсъждане между първо и второ четене в зала.

Изразяваме готовност да сътрудним в този процес, като ще се радваме и за нас ще бъде чест да работим заедно с колегите Ви в Комисията по труда и социалната политика. Надяваме се да можем да представим пред Вас конкретни допълнителни аргументи за предлаганите от нас промени в законопроекта.

Конкретни предложения по законопроекта

§1. Изм. и допълнение на чл.1:

1. В чл.1 ал.2 след израза „институционална среда” да се постави изразът: „за постигане на реална равнопоставеност на жените и мъжете” и ал.2 да стане със следното съдържание *„Целта на закона е да създаде условия за изграждане на благоприятна и стабилна институционална среда за постигане на реална равнопоставеност на жените и мъжете чрез определяне на органите и на механизмите за провеждане на държавната политика по равнопоставеност на жените и мъжете”*;

2. В чл.1, да се добави нова ал.3 със следното съдържание: *„Приоритетни области на действие за постигане на целите на закона са, например: равенство в образованието във всички степени и форми и образование за джандър равенство, достъп до и равнопоставеността на пазара на труда, включително равенство в условията и заплащането на труда, равенство в социалното осигуряване, равенство при съвместяване на личния, семеен, професионален и обществен живот, равенство в здравеопазването и защитата на репродуктивните права, премахване на стереотипите, основани на пола, включително в областта на медиите и рекламата, равенство в областта на предприемачеството, самонаемането и свободните професии. Специални приоритетни области представляват интегрираните политики за превенция и борба срещу насилието основано на пола и равнопоставено участие на жените и мъжете в процесите на вземане на решения във всички области, включително в икономическата и политическата област, както и на позиции за вземане на решения в сферата на медиите и рекламата.”*

§2. Изм. и допълнение на чл.2:

1. В чл. 2 т.1 пред израза „равни възможности”, да се добави изразът „равни права”, както и след израза „политически живот”, се поставя запетая и се добавя „включително равни възможности за развитие на техния потенциал за принос в развитието на обществото”, като т.1 стане със следното съдържание: *„равни права и равни възможности за жените и мъжете във всички сфери на обществения, икономическия и политическия живот, включително равни възможности за развитие на техния потенциал за принос в развитието на обществото”*;

2. В чл.2 т.2 след израза „на жените и мъжете” да се добави „до резултатите от това развитие”, като т.2 стане: *„равен достъп на жените и мъжете до резултатите от това развитие и до всички ресурси в обществото.”*

§3. Изм. и допълнение на чл.4:

В чл.4 да се добави нова ал.2 със следното съдържание: *„Временните специални мерки, приети въз основа и по реда на този закон, не представляват дискриминация по Закона за защита от дискриминация.”*

§4. Изм. и допълнение на чл.5:

В чл.5 да се добави нова ал.3 със следното съдържание: „*Отчетите за изпълнението на Националната стратегия по равнопоставеност на жените и мъжете се представят и приемат с решение на Народното събрание.*”

§5. Изм. и доп. на чл.7:

1. В чл.7 ал.1 т.4, след израза „изготвянето”, да се добави „всяка година”, като т.4 стане: „*организира създаването и поддържането на система за наблюдение на равнопоставеността на жените и мъжете и координира изготвянето всяка година на доклад за равнопоставеността на жените и мъжете в Република България.*”

2. Т.5 да стане т.6, като предлагаме т.5 да е със следното съдържание: „*организира създаването в рамките на МТСП на механизъм за приемане на оплаквания и за съдействие за постигане на реална равнопоставеност на жените и мъжете*”;

3. Т.6 става т.7, като текста на т. 6 се изменя със следното съдържание: „*организира и предлага механизми за подкрепа, включително финансова подкрепа, на неправителствени организации, които действат активно за постигане на реална равнопоставеност на жените и мъжете, както и на отделни техни инициативи*”;

4.Т.7 става т.8, като текста на т.8 се изменя със следното съдържание: „*създава и развива екип от национални експерти, вкл. от активните НПО, за трансфер на съществуващото знание, информация и политики с практическа насоченост по проблема*”;

5. Т.8 става т.9, като текста на т.9 се изменя със следното съдържание: „*организира провеждането на изследвания и популяризирането на чуждестранни изследвания относно равнопоставеността на жените и мъжете, социално конструирани роли на жените и мъжете и джендър стереотипите.*”;

6. В чл.7 се създава нова ал.2, със следното съдържание: „*Министърът на труда и социалната политика се подпомага от Отдел за равнопоставеност на жените и мъжете, който се създава към МТСП, специализиран само за изпълнението на функциите по равнопоставеност на жените и мъжете*”.

§6. Изм. и доп. на чл. 10:

1. Досегашният текст на чл.10 става ал.1, като същият се изменя, като след израза «на работодателите», се поставя запетая и се допълва с текста „на неправителствени организации, работещи активно по проблемите на равнопоставеността на жените и мъжете, както”, и ал.1 става: „*Държавната политика по равнопоставеност на жените и мъжете по области и общини се осъществява от областните управители и от органите на местното самоуправление, съвместно с териториалните звена на министерствата, държавните и изпълнителните агенции и другите органи, създадени със закон, представителните организации на работниците и служителите и на работодателите, на неправителствени организации, работещи активно по проблемите на равнопоставеността на жените и мъжете, както и на други организации.*”;

2. Създава се ал.2 със следното съдържание: „*Към органите на местното самоуправление се създават механизми за приемане на оплаквания и за*

застъпничество по проблемите на равнопоставеността на жените и мъжете.”

§7. Създава се нов чл. 17 със следното съдържание: *”Контролът при нарушаване на задълженията по този закон се осъществява по реда на Закона за защита от дискриминация и Закона за омбудсмана”.*

§8. В Допълнителна разпоредба, §1:

1. В т.3 след израза „вземане на решения”, се добавя текстът : *„до достигане на най- малко 50% участие на всеки от двата пола”.*

2. В т. 6, думата „неравностойно” се заменя с думата «равностойно», както и се създава изречение второ - *„Подобни мерки се налагат при наличието на пречки, които са резултат от системна дискриминация или от структурно неравенство между мъжете и жените, поради исторически и социо- културни обстоятелства”* и текстът на т.6 става със следното съдържание: *„Временни насърчителни мерки” са оправдани и пропорционални инициативи с временен характер, които целят премахване на пречки за балансирано представителство на жените и мъжете или за равностойно положение на представителите на единия пол или за пола, поставен в неравностойно положение. Подобни мерки се налагат при наличието на пречки, които са резултат от системна дискриминация или от структурно неравенство между мъжете и жените, поради исторически и социо- културни обстоятелства”.*

§9. В Заключителните разпоредби, да се прибави нова разпоредба за изменение и допълнение на Закона за защита от дискриминация, както следва: Чл. 7 ал. 1 т. 20 *„временните насърчителни мерки, приети по реда на Закона за равнопоставеност на жените и мъжете.”*

Надяваме се, че направените предложения ще бъдат взети предвид.

София
2 февруари 2016 г.

С уважение,

Геновева Тишева - Председател на
Соружение "Алианс за защита от
насилие, основано на пола"